

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس: روش تحقیق ۲

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: آموزش پزشکی
عنوان درس: روش تحقیق ۲
کد درس:
نوع و تعداد واحد: ۲ واحد نظری
نام مسؤل درس: دکتر آیین محمدی
مدرس/ مدرسان: دکتر آیین محمدی
پیش‌نیاز/ هم‌زمان: روش تحقیق ۱
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد (MSc) آموزش پزشکی

اطلاعات مسؤل درس:

رتبه علمی: استادیار
رشته تخصصی: آموزش پزشکی
محل کار: دانشکده مجازی
تلفن تماس: ۴۲۰۳۶۰۰۱
نشانی پست الکترونیک: aeen_mohammadi@tums.ac.ir

^۱مشمول بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

یکی از مهمترین جنبه‌های تحصیلات تکمیلی اعم از کارشناسی ارشد یا دکترای تخصصی، پژوهش است. پژوهش که پایه و اساس رشته‌های این مقاطع را تشکیل می‌دهد نه تنها در طی دوره، بلکه در توانایی و کارآیی فارغ‌التحصیلان آن در زندگی حرفه‌ای نیز نقش به‌سزایی را ایفا می‌کند. رشته کارشناسی ارشد آموزش پزشکی نیز از این امر مستثنا نیست. پژوهش در آموزش که در کشور ما قدمت زیادی ندارد وجه تمایز دانشگاه‌های علوم پزشکی و اساس نوآوری و تحول در نظام‌های آموزشی را تشکیل می‌دهد. دلایل فوق باعث شده تا در دوه کارشناسی ارشد آموزش پزشکی اهمیت خاصی برای این امر قایل شده و ایجاد دانش، بینش و مهارت-های تحقیقاتی در فراگیران دوره یکی از اهداف اصلی آن به شمار آید. اگر چه حیطه پژوهش و تحقیقات بسیار وسیع بوده و مشترکات زیادی بین رشته‌های مختلف تحصیلی دارد، اما با توجه به دیدگاه خاص آموزش پزشکی، سعی بر آن شده تا به طور عمده در این واحد درسی شیوه‌های پژوهش در آموزش مد نظر قرار گیرد. در ترم گذشته در مورد جنبه‌های مختلف روش تحقیق صحبت شد. در این ترم به طور عمده به روش‌های آماری مورد نیاز برای تحلیل نتایج می‌پردازیم.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

هدف این دوره ایجاد انگیزه و علاقه در دانشجویان برای انجام پژوهش در آموزش با شیوه صحیح، آشنایی با روش‌های تحلیل نتایج و آشنایی با آمار مقدماتی و آنالیز آماری با تکیه بر آمار کاربردی با استفاده از نرم افزار SPSS است.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

الف) حیطه شناختی: دانشجویان باید در پایان دوره بتوانند

- ۱- اهمیت آمار در پژوهش در آموزش و جایگاه آن را شرح دهند.
- ۲- تعریف آمار استنباطی و کاربردی را بیان کنند.
- ۳- انواع متغیرها و مشخصات هر کدام را به طور کامل شرح دهند.
- ۴- اصول نمونه‌گیری و انواع آن را با کاربردهای هر نوع شرح دهند.
- ۵- انواع مطالعات مشاهده‌ای و مداخله‌ای را نام برده و خصوصیات و کاربرد هر یک را شرح دهند.
- ۶- انواع مطالعات توصیفی و تحلیلی را نام برده و خصوصیات و کاربرد هر یک را شرح دهند.
- ۷- اصول آنالیز پرسشنامه را نوشته و توضیح دهند.
- ۸- توزی نرمال و مشخصات آن را شرح دهد.
- ۹- توزیع Z و t را بشناسد و کاربرد آن را شرح دهد.
- ۱۰- مقدمات برآورد حجم نمونه را بنویسد.
- ۱۱- مقدمات آزمون فرضیه را بنویسد.
- ۱۲- تست‌های پارامتریک T مستقل و T زوجی را با SPSS انجام دهد.
- ۱۳- آنالیز توصیفی را با SPSS انجام دهد.
- ۱۴- انواع آزمون‌های پر کاربرد و کاربر آنها را در آموزش پزشکی را فهرست کند.

ب) **حیطه عاطفی:** دانشجویان باید در پایان این دوره:

- ۱- در بحث‌های گروهی کلاس شرکت فعال داشته باشند.
- ۲- به نظرات دیگران با حوصله گوش دهند.
- ۳- برای روش‌ها مختلف تحقیقاتی سوالات مرتبط با محیط کار خود بیابند.
- ۴- یک مبحث انتخابی را به صورت شفاهی ارائه دهند و ارائه بدون اضطراب در جمع را تمرین کنند.
- ۵- به مطالعه هر مبحث قبل از آغاز کلاس علاقه مند شوند.
- ۶- به نظرات انتقادی دیگران احترام بگذارند.

رویکرد آموزشی!

- مجازی^۲   □ حضوری   ■ ترکیبی^۳

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروههای کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

-
1. Educational Approach
  2. Virtual Approach
  3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

لطفاً نام ببرید: مواردی که در بالا ذکر شد

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرس / مدرسان
۱	معارفه، بررسی کل دوره و برنامه ریزی برای دوره	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۲	طیف پژوهش در آموزش	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۳	انواع متدولوژی تحقیقات	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۴	میزان خطر نسبی و میزان شانس	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۵	خطاهای نوع اول و دوم و فرضیه‌ها	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۶	توزیع نرمال	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۷	توزیع Z و t	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۸	توزیع نرمال	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۹	حجم نمونه و نمونه‌گیری	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۱۰	آزمون فرضیه ۱	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۱۱	آزمون فرضیه ۲	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۱۲	آنالیز پرسشنامه و طیف لیکرت	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۱۳	کار با spss	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۱۴	کار با spss	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۱۵	کار با spss	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۱۶	رفع اشکال	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۱۷	ارزشیابی	---	---	دکتر محمدی

وظایف و انتظارات از دانشجویان: نظیر حضور منظم در کلاس درس و وبینارها، انجام تکالیف در موعد مقرر، ارائه سخنرانی تعاملی از موضوع تعیین شده، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس

روش ارزیابی دانشجویان:

۱- حضور فعال در کلاس و بحث‌ها: ۲۰٪، نمره، ۲- آزمون کتبی نهایی: ۸۰٪

روش ارزشیابی دوره:

از طریق ارزشیابی انتهای دوره در قالب پرسشنامه بررسی نظرات دانشجویان در مورد کیفیت دوره از طریق سامانه سپیاد انجام می شود.

منابع:

۱- اپیدمیولوژی. لنون گوردیس. مترجم دکتر هلاکویی. آخرین ویرایش آخر.

۲- آمار کاربردی، دکتر حیدرعلی هومن

۳- محتواهای الکترونیکی ارائه شده